

Nr 119.

Av herr Åkerlund, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående befrielse i vissa fall för pastorat från ålagd skyldighet att utföra reparationer eller ny- och ombyggnad å prästerligt löneboställe.

Gällande författning angående de ecklesiastika löneboställes byggande är så avfattad, att, innan regeringsrätten genom domar avgjort, huru den bör tolkas, Göta hovrätt i likhet med sedermera regeringsrätten bestämt, att någon nybyggnadsskyldighet å dessa boställen ej ålåge vederbörande kommuner, medan Svea hovrätt dömt på fullt motsatt sätt.

Emellertid har, som sagt, regeringsrätten fastslagit Göta hovrätts uppfattning såsom varande den riktiga, men i anledning av den lätt begripliga misstolkningen av lagstadgandet hava åtskilliga pastorat av laga syner blivit dömda att nybygga och iordningställa husen å dessa boställen, förorsakande kommunerna högst avsevärda kostnader, vilka tack vare tidsomständigheterna komma att stegras dubbelt och flerdubbelt, där synerna hållits före den svåraste kristiden och byggnadskostnaderna beräknats efter då gällande pris. Att synerätternas beslut i allmänhet ej överklagats, utan fingo vinna laga kraft kan väl ej klandras, då ej ens hovrätterna enades om, vad som borde vara det rätta.

Visserligen är ju meningen den, att de pastorat, vilka blivit ådömda att bygga och låtit synerätternas beslut vinna laga kraft, av inflytande arrendemedel från boställena i fråga skola erhålla medel till förräntande och amortering av de förskotterade byggnadskostnaderna, men åtminstone efter nu gällande pris å dagsverken och byggnadsmaterialier, torde

arrendemedlen från ytterst få ecklesiastika löneboställen finnas tillräckliga för dessa ändamål, vadan kommunerna i nära nog alla de fall, då dyrbar ny- och ombyggnad erfordras, komma att få vidkännas mycket stora rena förluster, som lagen alls icke avsett.

Då man nu känner, att de allra flesta landskommuner äro betungade med kommunalskatter, uppgående i allmänhet till 8 à 10, men understundom till över 20 kronor pr gammal bevillningskrona och hava att emotse dem betydligt ökade i anledning av riksdagens beslut angående fattigvården m. m., nödgas man, enligt mitt förmenande, se till, att de ej betungas ytterligare av skatter, som de rätteligen icke borde behöva kännas vid. Skulle någon församling finna med sin fördel förenligt att fullgöra synerättens förståndigande, så må den ju äga rätt därtill, men det synes mig överensstämma med rätt och billighet, att de pastorat, vilka önska bliva befriade från ett svårt onus, som blivit dem pålagt till följd av missuppfattning av lagens föreskrifter, böra tillerkännas rätt därtill.

På grund av vad jag ovan anfört, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse anhåller, det Kungl. Maj:t täcktes taga under omprövning, huruvida icke rättvisa och billighet kräver, att sådana pastorat, som, till följd av domarens missuppfattning av lagens föreskrifter, av synerätt blivit ådömda att utföra reparationer, ny- och ombyggnader å prästgårdarnes löneboställen utöver vad som förut ålegat dem, böra frikallas från dessa ålägganden, därest de inom viss tid ingiva ansökan därom, samt att, om Kungl. Maj:t så finner vara förhållandet, Kungl. Maj:t täcktes tillse, att nödiga åtgärder fortast möjligt vidtagas till frågans lösning.

Stockholm den 15 januari 1920.

E. Åkerlund.